

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Nazwa	Warsztaty umiejętności diagnostycznych i terapeutycznych
Nazwa w j. ang.	Diagnostic and therapeutic skills workshop

Koordynator	Dr Jolanta Rybska-Kłapa	Zespół dydaktyczny
		Dr Jolanta Rybska-Kłapa
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z podstawami prawnymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w instytucjonalnym i nieinstytucjonalnym wymiarze. Poznanie struktury systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Kształtowanie praktycznych umiejętności rozpoznawania problemów dzieci i młodzieży. Kształtowanie praktycznych umiejętności konstruowania projektów diagnostyczno-terapeutycznych z zawierających rozpoznanie problemów, działania pomocowe adresowane do ucznia, zakres współpracy z rodzicami i nauczycielami oraz ewaluację projektu. Kształtowanie postaw wrażliwości na problemy edukacyjno-wychowawcze, a także wnikliwości i rzetelności badawczej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 – wie, w jaki sposób organizować, planować i prowadzić pomoc psychologiczno-pedagogiczną;	W01, W05
	W02 – zna sposoby diagnozy potrzeb różnych grup odbiorców pomocy psychologiczno-pedagogicznej;	W01, W05
	W03 – zna metody i techniki wykorzystywane w projektach diagnostyczno-terapeutycznych oraz potrafi dostosować je do różnych grup odbiorców, z uwzględnieniem ich specyficznych cech (np. innej kultury, wieku).	W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności		

	U01 – samodzielnie opracowuje i projektuje działania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla grupy odbiorców oraz dla odbiorcy indywidualnego, uwzględniając diagnozę potrzeb tychże odbiorców;	U01, U05
	U02 - posługuje się wybranymi narzędziami diagnozy osobistych potrzeb;	U05,
	U03 – posiada umiejętności konstruowania projektów diagnostyczno-terapeutycznych.	U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 – prezentuje postawę otwartości na problemy innych oraz gotowości do pomocy różnym grupom odbiorców w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	K01
	K02 – efektywnie pracuje w zespole oraz indywidualnie, z uwzględnieniem współpracy z różnymi podmiotami świadczącymi podobne usługi w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	K02
	K03 – cechuje się odpowiedzialnością i zaangażowaniem w podejmowaniu działań zawodowych, uwzględniając w nich etykę zawodową	K03

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	15			30									x
45													

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia o charakterze warsztatów z wykorzystaniem gier dydaktycznych, realizacja projektów indywidualnych i grupowych, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X					
W02						X	X	X					
W03						X	X	X					
U01						X	X						
U02						X	X						
U03							X						
U04								X		X			
K01							X	X		X			
K02							X						
K03							X						
K04						X	X			X			

Kryteria oceny	<p>Ćwiczenia</p> <p>Zaliczenie na podstawie projektu indywidualnego, projektu grupowego oraz udziału w dyskusji.</p> <p>Kryteria zaliczenia projektu indywidualnego: max. 9 pkt, min. 5 pkt; oceniana jest: zawartość merytoryczna, forma, logiczne rozplanowanie działań)</p> <p>Kryteria zaliczenia projektu grupowego: max 5 pkt, min. 3 pkt; oceniana jest: zawartość merytoryczna, forma, logiczne rozplanowanie działań, sposób prezentacji)</p> <p>Kryteria zaliczenia udziału w dyskusji (konieczne jest uzyskanie min. 6 pkt, uzyskiwanych za udzielenie poprawnej odpowiedzi ustnej podczas zajęć)</p> <p>Zdanie egzaminu.</p>
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

Procedura postępowania diagnostycznego.
 Modele diagnozy kompleksowej.
 Kompetencje komunikacyjne i metodologiczne diagnosty.
 Warunki skutecznego działania.
 Metody, techniki i narzędzia stosowane w diagnozie rodziny i szkoły jako środowisk wychowawczych.
 Błędy w diagnozie oraz inne czynniki zakłócające proces diagnozy.
 Struktura procesu terapeutycznego oraz zasady jego organizacji na podstawie obowiązujących rozporządzeń Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Metody i formy pracy terapeutycznej.
 Obowiązująca dokumentacja.
 Warunki skutecznej terapii.
 Błędy w prowadzeniu działań terapeutycznych.
 Nauczyciel w roli terapeuty.

Ćwiczenia:

Projektowanie działań diagnostycznych i terapeutycznych dla określonej kategorii uczniów/wychowanków. Cele i rodzaje projektów. Specyfika projektu diagnostyczno-terapeutycznego i jego struktura. Metodyka postępowania terapeutycznego - istota i zasady stosowania wybranych metod terapii pedagogicznej.

Projektowanie programów terapeutycznych w oparciu o diagnozę indywidualnego przypadku dziecka z zaburzeniami rozwojowymi, z wykorzystaniem poznanych metod i technik terapeutycznych. Prezentacja i omówienie projektów indywidualnych opracowanych przez studentów.

Poradnictwo dla rodziców i nauczycieli: Niedyrektywna metoda poradnictwa dla rodziców wg B. Kaji, Szkoła dla rodziców wg J. Sakowskiej.

Wykaz literatury podstawowej

Balejko A., Zińczuk M., Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce, Białystok 2006
Dąbrowska - Jabłońska I., (red.), Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków 2006
Deptuła M., (red.) Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej, Bydgoszcz 2006.
Heaton J. A., Podstawy umiejętności terapeutycznych, Gdańsk 2005
Janiszewska-Nieścioruk Z. (red.), Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji, Zielona Góra 2010
Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006.
Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1989
King G., Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2003
Królikowski J., Projekt edukacyjny – materiały dla zespołów międzyprzedmiotowych, Warszawa 2000
Lisowska E., Diagnostyka pedagogiczna w pracy z dzieckiem i rodziną, Kielce 2008.
Potocka B., Nowak L., Projekty edukacyjne. Poradnik dla nauczycieli, Kielce 2002
Skałbani B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011.
Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Warszawa 2014
Thomson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, przekł. J. Bartosik, Warszawa 2013
Tomczak J., Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej, Kraków 2005.
Wosik-Kawala D., Zubrzycka-Maciąg T. (red.), Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela, Kraków 2011
Wysocka E., Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania, Kraków 2013
Żłobicki W., Maj B., (red.), Nierówność szans edukacyjnych - przyczyny, skutki, koncepcje zmian, Kraków 2012

Wykaz literatury uzupełniającej

Podana przez prowadzącego zajęcia.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie projektu indywidualnego	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6